

Osobný bankrot

Bratislava, február 2017

Výklad pojmov

Platobná neschopnosť – dlžník, ktorý nie je schopný plniť 180 dní po lehote splatnosti aspoň jeden peňažný záväzok.

Poctivý zámer – úprimná snaha riešiť svoj dlh v medziach svojich schopností a možností.

Veriteľ – osoba, ktorá dlžníkovi požičala peniaze.

Správca - správca je fyzická osoba alebo právnická osoba zapísaná do zoznamu správcov. Počas konkurzného konania zisťuje a speňažuje majetok dlžníka, ktorý podlieha konkurzu, a z výťažku uspokojuje veriteľov dlžníka. Správca ustanoví súd.

Do vašej pozornosti:

Spracovaná problematika je právne náročná, preto bol tento text zjednodušený pre zrozumiteľné vysvetlenie procesu.

Cieľom tohto textu je poskytnúť čitateľovi základné informácie o uvedenej problematike, nie je to však podrobný rozbor zákonnej úpravy.

I. Čo to je oddženie – „osobný bankrot“?

„Osobný bankrot“ je hovorový pojem, ktorý sa používa na označenie zákonom upraveného procesu, ktorým sa fyzická osoba podnikateľ alebo fyzická osoba nepodnikateľ môže zbaviť svojich dlhov.

Pojem „osobný bankrot“ neobsahuje žiadny právny predpis Slovenskej republiky. Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „zákon“) pod týmto pojmom rozumie **oddženie konkurzom alebo splátkovým kalendárom**. Podstatou je, aby sa fyzická osoba zbavila dlhov, ktoré nie je schopná splácať.

II. Čo je potrebné vedieť na úvod?

Každý platobne neschopný dlžník, ktorý je fyzickou osobou podnikateľom alebo fyzickou osobou nepodnikateľom, je oprávnený domáhať sa zbavenia svojich dlhov konkurzom alebo splátkovým kalendárom.

Na to, aby sa dlžník mohol domáhať zbavenia svojich dlhov, musí spĺňať požiadavky stanovené zákonom, a to :

- ide o fyzickú osobu podnikateľa alebo nepodnikateľa
- musí byť platobne neschopný
- musí osvedčiť existenciu exekučného alebo iného obdobného vykonávacieho konania
- musí mať poctivý zámer

Dlžník sa v rámci „osobného bankrotu“ zbavuje svojich dlhov. Existuje však skupina pohľadávok voči dlžníkovi (jeho dlhov), ktorých sa dlžník nezbaví ani počas konania o „osobnom bankrote“, a teda súdne či exekučné konania o nich naďalej prebiehajú. Tieto pohľadávky sa nazývajú nedotknuté pohľadávky a patria medzi ne napríklad:

- výživné na dieťa,
- zabezpečená pohľadávka (t. j. dlh zabezpečený napríklad záložným právom),
- pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním,
- pracovnoprávne nároky voči dlžníkovi,
- peňažný trest podľa Trestného konania,
- nepeňažné pohľadávky,
- pohľadávka z pôžičky poskytnutej Centrom právnej pomoci.

„Osobný bankrot“ predpokladá riešenie oddĺženia fyzických osôb dvoma alternatívnymi spôsobmi (spôsob si vyberá dlžník s ohľadom na svoje osobné pomery):

- a) **konkurz** - znamená likvidáciu majetkovej podstaty dlžníka a rýchle oddĺženie
- b) **splátkový kalendár** - znamená splácanie záväzkov dlžníka podľa splátkového kalendára

Pri podaní návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo návrhu na určenie splátkového kalendára, až do ustanovenia správcu, musí byť dlžník zastúpený Centrom právnej pomoci (ďalej len „centrum“) alebo advokátom určeným centrom.

a) Konkurz

Ak si dlžník vyberie alternatívu **konkurz**, nemusí splňať žiadne špeciálne požiadavky okrem tých, ktoré sú uvedené v bode II. Nie je povinnosť mať príjem a majetok. To znamená, že dlžník, ktorý nemá príjem a ani majetok, tiež môže požiadať o oddĺženie formou konkurzu. Ak má dlžník majetok, musí počítat' s tým, že sa tento majetok speňaží na úhradu jeho dlhov, pričom sa predpokladá, že jeho dlhy prevyšujú hodnotu jeho majetku.

V konaní o oddĺžení konkurzom zastupuje dlžníka centrum, v odôvodnených prípadoch advokát určený centrom.

Centrum v konaní o oddĺžení formou konkurzu poskytne dlžníkovi pôžičku vo výške 500 Eur ako preddavok na úhradu paušálnej odmeny správcu, ktorú je dlžník v nasledujúcich 3 rokoch povinný centru splatiť v splátkach, ktoré budú určené centrom.

Súd následne do 15 dní od doručenia návrhu zamietne alebo vyhlási konkurz, ustanoví správcu a vyzve veriteľov, aby prihlásili svoje pohľadávky. V uznesení o vyhlásení konkurzu súd zároveň rozhodne aj o oddĺžení tak, že dlžníka zbavuje všetkých dlhov.

Všetky iné konania na súde, v ktorých sa uplatňuje pohľadávka proti dlžníkovi, súd zastaví. Súd tiež zastaví všetky exekučné konania vedené proti dlžníkovi. Konania o nedotknutých pohľadávkach naďalej prebiehajú.

Vyhlásením konkurzu zaniká aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

V prípade dobrovoľnej dražby prebiehajúcej na návrh dlžníka dražobník upustí od konania dražby.

Po vyhlásení konkurzu Vám ostane celá mzda (ak ste zamestnaný) a nič sa z nej nezráža.

Táto alternatíva je vhodná najmä pre dlžníkov, ktorí majú veľa dlhov, ich majetok nepostačuje na ich splatenie a súhlasia s jeho speňažením. Je vhodná aj pre dlžníkov, ktorí nemajú žiadny majetok a ani žiadny príjem.

b) Splátkový kalendár

Ak si dlžník vyberie alternatívu **splátkový kalendár**, musí spĺňať všeobecné podmienky uvedené v bode II, mal by mať pravidelný príjem, jeho dlhy neprevyšujú hodnotu majetku a musí byť schopný zaplatiť cca 700 Eur na „osobný bankrot“ (táto suma predstavuje 500 Eur ako preddavok pre správcu a cca 200 Eur trovy advokáta, ktorého určí centrum). Presná výška trov konania advokáta bude určená vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z..

V takomto prípade súd od doručenia návrhu, za splnenia zákonom stanovených podmienok, do 15 dní uznesením poskytne dlžníkovi ochranu pred veriteľmi, ustanoví správcu a uloží dlžníkovi povinnosť, aby zložil na účet správcu paušálnu náhradu.

Správca do 45 dní od zloženia odmeny preskúma pomery dlžníka a podľa toho zostaví návrh splátkového kalendára (prihliada najmä na pomer dlhov a majetku, dôvody platobnej neschopnosti, plnenie nedotknutých pohľadávok, úsilie, ktoré dlžník vynaložil v minulosti na uspokojenie veriteľov, príjmové možnosti dlžníka, zdravotné, rodinné a sociálne pomery, vek a vzdelanie).

Návrh na splátkový kalendár bude určený tak, aby dlžník uspokojil minimálne 30% nezabezpečených dlhov (koľko percent bude dlžník povinný splatiť počas 5 rokov určí súd v rozpätí od 30% do 100%).

Všetky iné konania na súde, v ktorých sa uplatňuje pohľadávka proti dlžníkovi, súd po určení splátkového kalendára zastaví. Súd tiež zastaví všetky exekučné konania vedené proti dlžníkovi. Konania o nedotknutých pohľadávkach naďalej prebiehajú.

V prípade dobrovoľnej dražby na návrh dlžníka, dražobník upustí od konania dražby.

Táto alternatíva je vhodná najmä pre dlžníkov, ktorých hodnota majetku prevyšuje hodnotu dlhov, chcú si zachovať svoj majetok a majú príjem, z ktorého môžu splácať svoje dlhy po dobu 5 rokov.

III. Ako postupovať v konaní pred centrom

a) Konkurz

Dlžník telefonicky alebo osobne kontaktuje príslušnú kanceláriu centra podľa miesta trvalého bydliska, kde sa objedná na konzultáciu. Na konzultácii mu zamestnanci centra poskytnú potrebné informácie, pomôžu vyplniť formulár žiadosti a všetky potrebné dokumenty, vrátane dohody o mesačných splátkach pôžičky poskytnutej centrom na úhradu paušálnej odmeny správcu v konaní o oddlžení. Konanie pred centrom sa začína vyplnením predpísaného formuláru.

Na konzultáciu je potrebné si pripraviť nasledovné údaje:

- životopis s opisom jeho aktuálnej životnej situácie,
- zoznam osôb spriaznených s dlžníkom (meno, priezvisko a adresa, príp. dátum narodenia),
- zoznam aktuálneho majetku a zoznam majetku väčšej hodnoty, ktorý vlastnil dlžník v posledných 3 rokoch,
- zoznam veriteľov,
- vyhlásenie o platobnej neschopnosti,
- doklad preukazujúci exekučné alebo iné vykonávacie konanie, ktorý nie je starší ako 30 dní.

Dlžník má právo na poskytnutie právnej pomoci, ak požiadala o poskytnutie právnej pomoci a ak:

- osvedčí, že voči nemu je vedené exekučné alebo obdobné vykonávacie konanie,
- tu nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré súd nevyhlási konkurz,
- uzavrel s centrom dohodu o splátkach pôžičky poskytnutej centrom.

Ak dlžník spĺňa všetky vyššie uvedené podmienky, centrum vydá rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci, ktoré bude dlžníkovi doručené. Na základe právoplatného rozhodnutia o priznaní nároku na právnu pomoc centrum podá v mene dlžníka návrh na vyhlásenie konkurzu na súd.

b) Splátkový kalendár

Dlžník telefonicky alebo osobne kontaktuje príslušnú kanceláriu centra podľa miesta trvalého bydliska, kde sa objedná na konzultáciu. Na konzultácii mu zamestnanci centra poskytnú potrebné informácie a pomôžu vyplniť formulár žiadosti. Konanie pred centrom sa začína vyplnením predpísaného formuláru.

Na konzultáciu je potrebné si pripraviť nasledovné údaje:

- doklad preukazujúci exekučné alebo iné vykonávacie konanie, ktorý nie je starší ako 30 dní,
- doklad o trvalom príjme,
- doklad o vlastníctve majetku.

Dlžník má právo na poskytnutie právnej pomoci, ak požiadá o poskytnutie právnej pomoci a ak:

- osvedčí, že voči nemu je vedené exekučné alebo obdobné vykonávacie konanie,
- tu nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré súd neurčí splátkový kalendár.

Ak dlžník spĺňa všetky vyššie uvedené podmienky, centrum vydá rozhodnutie o poskytnutí právnej pomoci a určí advokáta. Rozhodnutie bude doručené dlžníkovi a advokátovi. Po doručení rozhodnutia centra je dlžník povinný kontaktovať určeného advokáta, ktorému doručí aj všetky potrebné dokumenty.

Poznámka: Centrum môže od dlžníka požadovať predloženie aj iných dokladov a údajov, ako je uvedené vyššie.

Dôležité:

Každý veriteľ, ktorý bol dotknutý oddĺžením, má právo domáhať sa zrušenia oddĺženia návrhom podaným voči dlžníkovi alebo jeho dedičom na súde, ak preukáže, že dlžník nemal poctivý zámer. Môže tak urobiť do šiestich rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára.

Dlžník nemal poctivý zámer najmä, ak:

- úmyselne neuviedol časť svojho majetku
- v zozname veriteľov úmyselne neuviedol veriteľa - fyzickú osobu
- úmyselne neuviedol dôležitú informáciu
- neposkytol správcovi vyžadovanú súčinnosť
- sa úmyselne priviedol do platobnej neschopnosti
- v čase podania návrhu dlžník nebol platobne neschopný, i keď o tom vedel alebo s prihliadnutím na okolnosti mal vedieť
- zo správania sa dlžníka pred podaním návrhu možno usudzovať, že pri preberaní záväzkov sa spoliehal na to, že svoje dlhy bude riešiť konkurzom alebo splátkovým kalendárom alebo že mal snahu poškodiť svojich veriteľov alebo zvýhodniť niektorého z veriteľov.
- bez vážneho dôvodu riadne a včas nesplní splátkový kalendár
- bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní výživné pre dieťa
- bez vážneho dôvodu riadne a včas neplní povinnosť vrátiť centru hodnotu poskytnutého preddavku na úhradu paušálnej odmeny správcu
- dlžník sa domáhal zbavenia dlhov napriek tomu, že na území Slovenskej republiky nemal v čase podania návrhu centrum hlavných záujmov.

Ak súd právoplatne rozhodne o zrušení oddĺženia, toto rozhodnutie je účinné voči všetkým veriteľom (to znamená, že všetky dlhy budú opäť splatné).

Dlžník môže znovu požiadať o oddĺženie po uplynutí 10 rokov od vyhlásenia konkurzu alebo určenia splátkového kalendára.

Činnosť centra končí v prípade oddĺženia formou konkurzu vyhlásením konkurzu a určením správcu, v prípade splátkového kalendára končí určením advokáta.

Obsah

Výklad pojmov	2
I. Čo to je oddženie – „osobný bankrot“	3
II. Čo to je potrebné vedieť na úvod.....	3
a) Konkurz.....	5
b) Splátkový kalendár.....	6
III. Ako postupovať v konaní pred centrom.....	7
a) Konkurz.....	7
b) Splátkový kalendár.....	8
Dôležité.....	9

Kancelárie CPP:

Centrum právnej pomoci - Kancelária Bratislava Námestie slobody 12 P.O. BOX 18 810 05 Bratislava 15 Tel: 02/4968 3521 Mobil: 0918 644 327 Email: info.ba@centrumpravnejpomoci.sk	Centrum právnej pomoci - Kancelária Prešov Slovenská 40 080 01 Prešov Tel: 051/242 00 91 051/242 00 92 Mobil: 0917 992 117 Email: info.po@centrumpravnejpomoci.sk
Centrum právnej pomoci - Kancelária Banská Bystrica Skuteckého 30 974 01 Banská Bystrica Tel: 048/242 00 26 048/242 00 28 Mobil: 0918 644 615 Email: info.bb@centrumpravnejpomoci.sk	Centrum právnej pomoci - Kancelária Rimavská Sobota Čerenčianska 20 979 01 Rimavská Sobota Tel: 047/242 00 63 Mobil: 0917 457 011 Email: info.rs@centrumpravnejpomoci.sk
Centrum právnej pomoci - Kancelária Humenné Lipová 1 066 01 Humenné Tel: 057/242 00 11 Mobil: 0907 932 644 Email: info.he@centrumpravnejpomoci.sk	Centrum právnej pomoci - Kancelária Svidník Sov. Hrdinov 102 089 01 Svidník Tel.: 054/242 00 81 Mobil: 0917 204 751 Email: info.sk@centrumpravnejpomoci.sk
Centrum právnej pomoci - Kancelária Košice Murgašova 3 P.O. BOX A-11 040 01 Košice Tel: 055/242 00 27, 055/242 00 21, 055/242 00 22 Mobil: 0917 992 116 Email: info.ke@centrumpravnejpomoci.sk	Centrum právnej pomoci - Kancelária Trenčín Hviezdoslavova 3 P.O.Box 504 91101 Trenčín Tel: 032/242 00 24 Mobil: 0907 357 892 Email: info.tn@centrumpravnejpomoci.sk
Centrum právnej pomoci - Kancelária Liptov. Mikuláš Kollárova 2 P.O. BOX 216 031 01 Liptovský Mikuláš Tel: 044/242 00 51 Mobil: 0907 934 559 Email: info.lm@centrumpravnejpomoci.sk	Centrum právnej pomoci - Kancelária Žiar nad Hronom SNP 613/124 965 01 Žiar nad Hronom Tel: 045/242 00 21 Mobil: 0905 725 040 Email: info.zh@centrumpravnejpomoci.sk
Centrum právnej pomoci - Kancelária Nitra Štefánikova trieda 88 P.O. Box 7 949 03 Nitra 3 Tel: 037/ 242 00 53, 037/ 242 00 55 Mobil: 0915 986 215 Email: info.nr@centrumpravnejpomoci.sk	Centrum právne pomoci - Kancelária Žilina Národná 34, P.O. BOX B10 011 00 Žilina Tel: 041/242 00 31 Mobil: 0907 636 945 Email: info.za@centrumpravnejpomoci.sk

Konzultačné dni: **Pondelok** : 8:00 – 15:00 h

Streda : 8:00 – 16:00 h (v Bratislave do 15:30 h)

Informačné stredisko: **Pondelok, utorok, štvrtok**: 8:00 - 15:00 h

Streda : 8:00 – 16:00 h (v Bratislave do 15:30 h)

Piatok je stránkový deň vo všetkých kanceláriách len do 13:00 h

www.centrumpravnejpomoci.sk

Zdroj:
platné právne predpisy Slovenskej republiky